

Colofon

Stichting ter Ondersteuning Oudheidkundig Onderzoek, KvK: 4101477

TMA 48, 2012
24ste jaargang
Prijs los nummer €8,-

Het *Tijdschrift voor Mediterrane Archeologie* is een onafhankelijk tijdschrift dat aandacht besteedt aan actueel archeologisch onderzoek in de mediterrane wereld, in het bijzonder verricht vanuit Nederland en België. Het overnemen van artikelen is toegestaan mits met bronvermelding. Bijdragen van lezers zijn welkom en kunnen al dan niet verkort door de redactie worden geplaatst.

TMA verschijnt normaliter twee keer per jaar. Opgave kan schriftelijk of via onze website. Een abonnement kost €14,-. Studenten betalen €13,- (onder vermelding van studentnummer).

Rekeningnummer 5859344
IBAN: NL14INGB0005859344
BIC: INGBNL2A

Abonnement:

Het abonnement loopt van 1 januari tot en met 31 december en wordt automatisch verlengd, tenzij een maand van te voren schriftelijk is opgezegd.

Adresgegevens:

Tijdschrift voor Mediterrane Archeologie
Poststraat 6
9712 ER Groningen
e-mail: tma_redactie@yahoo.com
www.mediterrane-archeologie.nl

Redactie:

Remco Bronkhorst, Lynne van Bruggen, Tamara Dijkstra, Heleen Duinker, Jord Hilbrants, Judith Jurjens, Tijn Lanjouw, Jorn Seubers (hoofdredacteur), Marleen Termeer, Theo Verlaan, Corien Wiersma, Sarah Willemsen

Adviesraad:

Prof. Dr. P.A.J. Attema (RUG)
Dr. G.J.M.L. Burgers (KNIR)
Prof. Dr. R.F. Docter (RUGent)
Prof. Dr. E.M. Moormann (RU)
Prof. Dr. J. Poblome (KULeuven)
Dr. M.J. Versluys (UL)
Dr. G.J.M. van Wijngaarden (UvA)

Ontwerp omslag: Frans Geubel, Tijn Lanjouw en Siebe Boersma

Opmaak binnenwerk: Hannie Steegstra

TMA komt tot stand in samenwerking met Barkhuis Publishing, Eelde.

ISSN 0922-3312
81999/SOOO

Inhoudsopgave

Artikelen

- De dieren van de vroeg- en middenneolithische vindplaatsen Karatsádhagli en Kamára in Thessalië
Wietske Prummel 1
- Het gebruik van landbouwhuisdieren en wilde dieren in de Bronstijd en Vroege IJzertijd in Zuid-Italië
Stefan Elevelt 7
- Dierenbegraveningen in het Oude Mesopotamië
Evelyne Browaey 12
- Runderen begraven in de woestijnvlakte van Dayr al-Barshā (Egypte)
Een raadsel verklaard dankzij Herodotus?
Veerle Linseele 18
- De rituele rol van het paard in het graf van vier mensen in Mikri Doxipara-Zoni
Merel Feenstra 25
- English Summaries 33
- ### Recensies
- The chora of Metaponto 2
Mirjam Post 35
- The Ritual Killing and Burial of Animals
Nikky Kruithof 37
- Material Aspects of Etruscan Religion:
Proceedings of the International Colloquium Leiden,
May 29 and 30, 2008
Tanja van Loon 39
- Constantinopel. Een mozaïek van de Byzantijnse metropool
Lynne van Bruggen 41
- ### Introducties op lopend onderzoek
- Canan Çakırlar appointed as the new UD in zooarchaeology 43
- Promotieproject Eleni Panagiotopoulou 44
- Onderzoeksproject Bleda Düring, Frans Wiggermann, Victor Klinkenberg, Tijn Lanjouw, Federica Fantone 45
- Webproject Jitte Waagen, Rogier Kalkers, Lennart Kruijer 46

Jitte Waagen, Rogier Kalkers, Lennart Kruijjer

De Survey Archaeology website

De Survey Archaeology website is ontstaan als webomgeving ter ondersteuning van het OpenArchaeoSurvey project.¹ Het besef dat dit platform een grotere doelgroep aan zou kunnen spreken heeft geleid tot het opzetten van de huidige website; www.surveyarchaeology.eu.²

In het woud van onderzoekers, projecten en publicaties binnen de survey-archeologie, waar relatief veel archeologen zich met vergelijkbare methodologische of historische problematiek bezig houden, is het niet altijd eenvoudig om snel informatie over een specifiek onderwerp of project te vinden. Buiten de eigen universiteit komen studenten niet makkelijk in contact met onderzoekers die zij niet persoonlijk hebben leren kennen. Andersom is het voor onderzoekers soms lang zoeken naar studenten die gerichte interesse hebben in hun onderzoek of veldwerkproject. Een interinstitutioneel kennis- en communicatieplatform zou deze situatie beduidend kunnen verbeteren.

De hoofddoelen van het project zijn daarom:

- Het creëren van een toegankelijk, collaboratief naslagwerk;
- Onderzoekers en projecten van verschillende instituten op een overzichtelijke manier te presenteren;
- Deze informatiestromen op een slimme manier te koppelen, waardoor de bezoeker langs verschillende wegen zijn/haar kennis kan verdiepen;
- Het hanteren van een open structuur, waardoor (inter-universitaire) discussie en uitwisseling van kennis tussen studenten en onderzoekers wordt gefaciliteerd en gestimuleerd.

Het hart van de site wordt gevormd door een wiki, waarin allerlei informatie (van technisch, methodologisch of theoretisch begrip tot onderzoeker, project of publicatie) is opgenomen in individuele pagina's. Rond deze wiki is een site gebouwd met een forum, een agenda en een nieuwssectie. Tot slot is een deel van de site gereserveerd voor *OpenCourseWare*, in de vorm van onderwijsmateriaal en digitale artikelen. De informatie op de site kan op verschillende manieren worden gekoppeld door deze toe te kennen aan vooraf bepaalde categorieën (bijv. 'Archaïsch' of 'Zuid-Italië') en te voorzien van vrije tags, die op elk niveau kunnen worden uitgedeeld (bijv. 'Kolonisatie' maar ook 'Zakynthos'). Op deze manier krijg je in één oogopslag inzicht in alle wiki-pagina's forumposts en nieuwsberichten die gerelateerd zijn aan een bepaald methodologisch vraagstuk of geografisch gebied.

De site kent een paar specifieke e-learning mogelijkheden. In de eerste plaats kan de wiki als naslagwerk geraadpleegd worden. Daarnaast helpt de koppeling tussen de projecten, onderzoekers en onderwerpen studenten gericht op zoek te gaan naar begeleiding bij papers, scripties of veldwerkstages. Docenten kunnen zogenaamde *paths* uitstippelen, om zo vanuit de informatie op de website voor een specifiek vak of veldwerkproject geschikte readers samen te stellen.³

Tot slot vormt de site een experiment op het gebied van *folksonomy* en *crowdsourcing*; waar de moderators hebben gezorgd voor inhoud en een grove ordening van die inhoud, kan die door gebruikers worden aangepast en beïnvloed. Wij heten alle geïnteresseerden, zowel studenten als onderzoekers, dan ook van harte welkom om de website te bezoeken, een account aan te maken en actief deel te nemen aan dit initiatief.

Introductie onderzoekers, contactgegevens:

De redactie van de Survey Archaeology website bestaat uit Jitte Waagen (AAC, UvA), Rogier Kalkers (VU) en Lennart Kruijjer (UL). Voor vragen, opmerkingen of technische ondersteuning kunt u contact met ons opnemen via:

jwaagen@surveyarchaeology.eu,
rkalkers@surveyarchaeology.eu,
lkruijjer@surveyarchaeology.eu

Eindnoten

- 1 Voorheen 'Learning Sites'; een project gericht op mobiele GIS-technieken en *mobile learning* voor archeologische *field-surveys*, zie voor meer informatie: Waagen, J., De Reus, N. & R.A.A. Kalkers (in voorbereiding), 'OpenArchaeoSurvey or 'being educated by the digital fieldwork assistant', in *Proceedings CAA 2012 – Computer Applications and Quantitative Methods in Archaeology, 26-30 March 2012, Southampton*.
- 2 Dit project werd gesubsidiëerd door het fonds ICT voor Onderwijs (ICTO) aan de Universiteit van Amsterdam als onderdeel van het OpenArchaeoSurvey project en in de vorm van het *e-learning 'grassroot'* project Wegwijs in Archeologisch Onderzoek, zie: <http://www.ic.uva.nl/ictenonderwijs/grassroots.cfm/350D94F0-B51E-4285-9843A2B1302523A6>.
- 3 De site wordt dit collegejaar reeds ingezet als Open Educational Resource bij de vakken Computationale Archeologie en Digitale Archeologische Analyse van de opleiding Archeologie en Prehistorie aan de UvA, als syllabus en communicatieplatform.

Survey Archaeology
Open Knowledge Base for Education & Research

Logo van de homepage van www.surveyarchaeology.eu